

Przykłady zadań: przenoszenie ciepła

**KATEDRA
CHEMII**

dr inż. Piotr Niemiec

Katedra Chemii

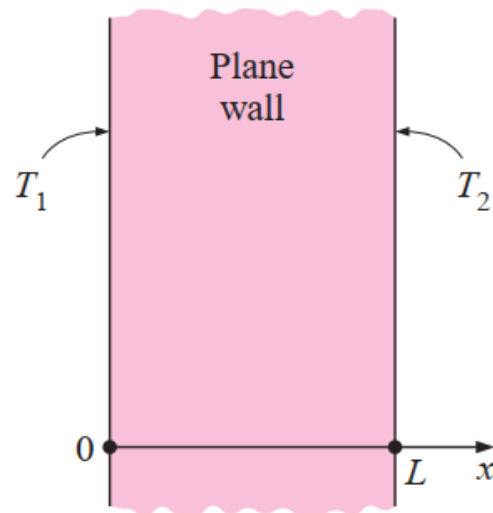
Wydział Matematyczno-Przyrodniczy

Akademia Tarnowska

kontakt: p_niemiec@atar.edu.pl

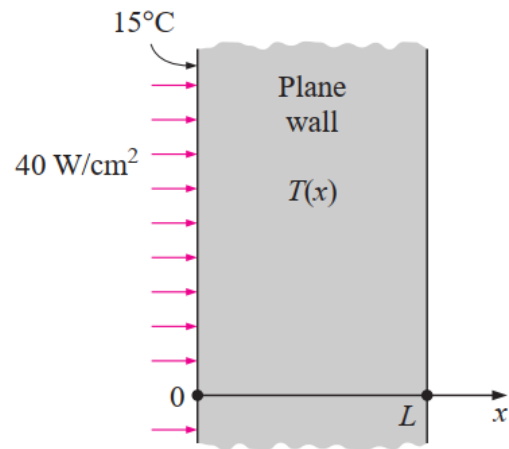
<http://piotrnieniec.atar.edu.pl>

Rozważmy dużą płaską ścianę o grubości $L = 0,2$ m, przewodności cieplnej $k = 1,2$ W/m $\cdot$ °C i powierzchnia $A = 15$ m ^{2} . Dwie strony ściany są utrzymywane w stałych temperaturach odpowiednio $T_1 = 120^\circ\text{C}$ i $T_2 = 50^\circ\text{C}$, tak jak to pokazano na rysunku. Wyznacz (a) zmiany temperatury w obrębie ściany i wartość temperatury przy $x = 0,1$ m oraz (b) szybkość przewodzenia ciepła przez ścianę w warunkach ustalonych.

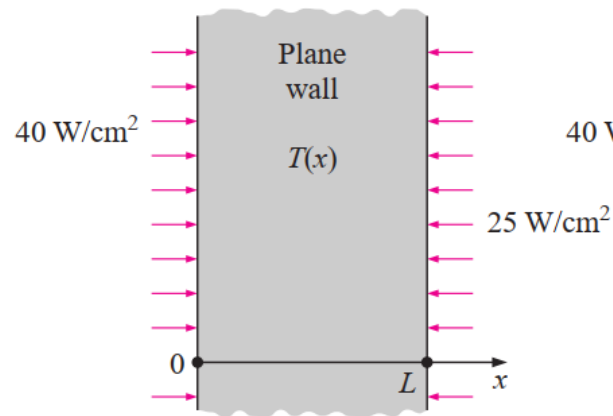

Rozważ stałe jednowymiarowe przewodzenie ciepła w dużej płaskiej ścianie o grubości L i stałej przewodności cieplnej k bez wytwarzania ciepła. Uzyskaj wyrażenia na zmianę temperatury w ścianie dla następujących par warunków brzegowych:

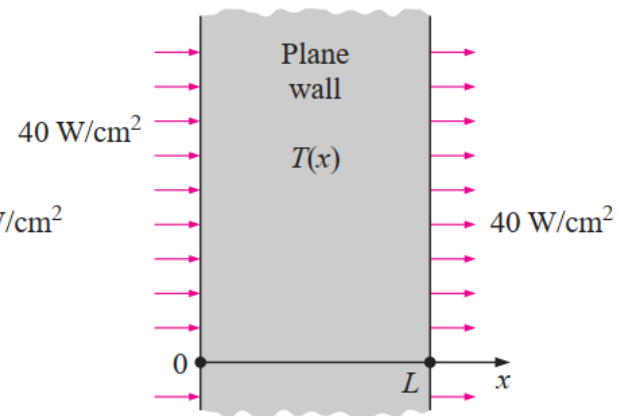
a)	$-k \frac{dT(0)}{dx} = q_0 = 40 \frac{W}{cm^2}$	i	$T(0) = T_0 = 15 \text{ } ^\circ C$
b)	$-k \frac{dT(0)}{dx} = q_0 = 40 \frac{W}{cm^2}$	i	$-k \frac{dT(L)}{dx} = \dot{q}_L = -25 \frac{W}{cm^2}$
c)	$-k \frac{dT(0)}{dx} = q_0 = 40 \frac{W}{cm^2}$	i	$-k \frac{dT(L)}{dx} = \dot{q}_0 = 40 \frac{W}{cm^2}$

(a)

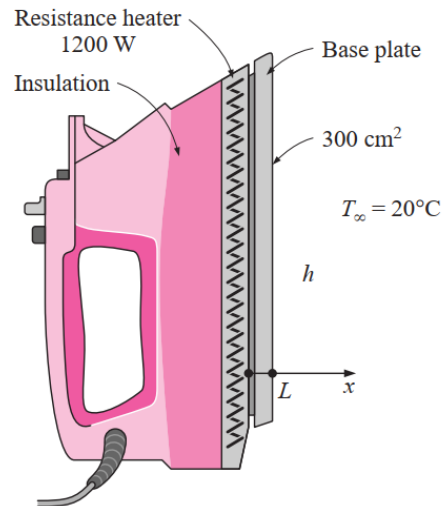

(b)

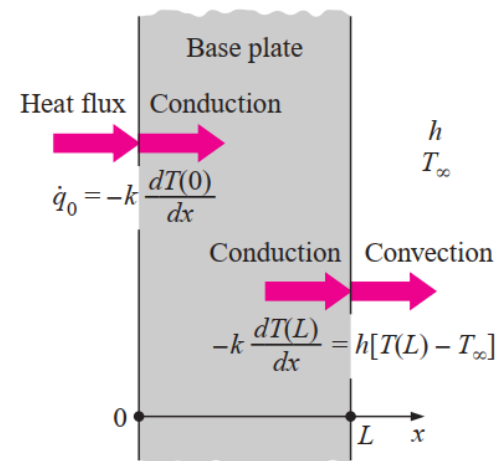

(c)

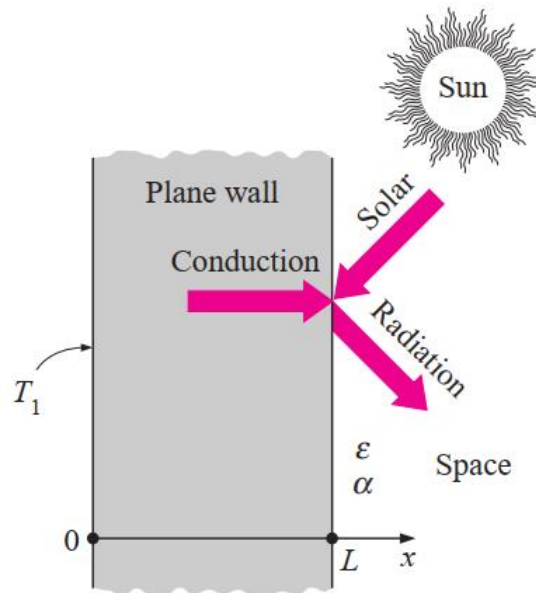
Weźmy pod uwagę podstawę żelazka domowego o mocy 1200 W, która ma grubość ok $L = 0,5$ cm, pole podstawy $A = 300$ cm² i przewodność cieplną $k = 15$ W/m·°C. Wewnętrzna powierzchnia płyty podstawowej jest poddawana równomiernemu nagrzewaniu strumień generowany przez grzejniki oporowe wewnątrz, a zewnętrzna powierzchnia traci ciepło do otoczenia w $T = 20$ °C przez konwekcję, jak pokazano na rysunku. Przyjmując współczynnik przenikania ciepła przez konwekcję $h = 80$ W/m²·°C i pomijając utratę ciepła przez promieniowanie, otrzymaj wyrażenie na zmianę temperaturę w płycie podstawowej i oceń temperatury na wewnętrznej i zewnętrznej stronie powierzchni zewnętrznej.

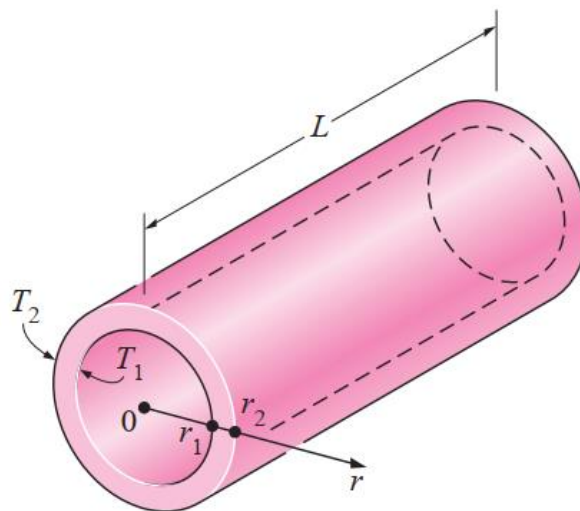
Wskazówka:

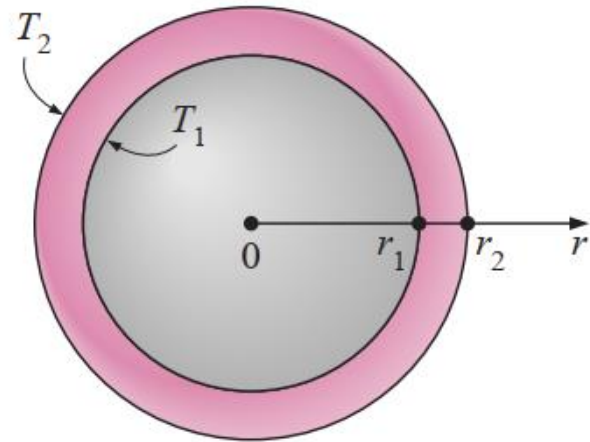
Rozważ dużą płaską ścianę o grubości $L = 0,06$ m i przewodności cieplnej $k = 1,2$ W/m $\cdot$ °C w kosmosie. Ściana jest pokryta białymi płytkami porcelanowymi, które mają emisyjność 0,85 i absorpcję światła słonecznego 0,26, jak pokazano na rysunku. Wewnętrzna powierzchnia ściany jest utrzymywana w temperaturze $T_1 = 300$ K, podczas gdy zewnętrzna powierzchnia jest wystawiona na działanie promieniowania słonecznego padającego z prędkością $\dot{q}_{solar} = 800$ W/m ^{2} . Zewnętrzna powierzchnia również traci ciepło przez promieniowanie do przestrzeni w temperaturze 0 K. Określ temperaturę zewnętrznej powierzchni ściany oraz szybkość wymiany ciepła przez ścianę w stałych warunkach pracy.

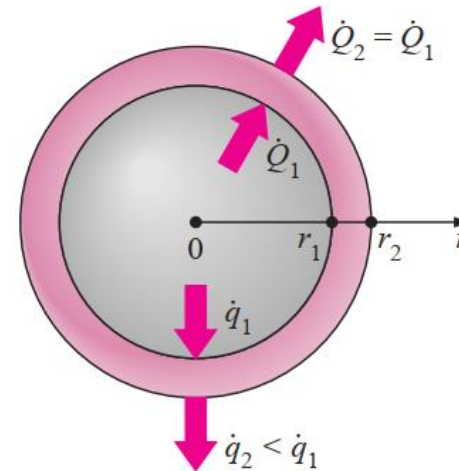
Rozważmy rurę parową o długości $L = 20$ m, promień wewnętrzny $r_1 = 6$ cm, promień zewnętrzny $r_2 = 8$ cm, a przewodność cieplna $k = 20$ W/m·°C, jak pokazano na rysunku. Wewnętrzna i zewnętrzna powierzchnia rury są utrzymywane w średnich temperaturach odpowiednio $T_1 = 150^\circ\text{C}$ i $T_2 = 60^\circ\text{C}$. Uzyskaj ogólną zależność rozkładu temperatury wewnątrz rury w warunkach ustalonych oraz określ szybkość utraty ciepła z pary przez rurę.

Rozważmy kulisty pojemnik o promieniu wewnętrznym $r_1 = 8$ cm, promieniu zewnętrznym $r_2 = 10$ cm, a przewodność cieplna $k = 45$ W/m $\cdot$ °C, jak pokazano na rysunku. Wewnętrzna i zewnętrzna powierzchnia pojemnika utrzymywana jest w stałej temperaturze odpowiednio $T_1 = 200^\circ\text{C}$ i $T_2 = 80^\circ\text{C}$ w wyniku zachodzących wewnątrz reakcji chemicznych. Uzyskać ogólną zależność dla temperatury dystrybucji wewnątrz skorupy w ustalonych warunkach i określić szybkość straty ciepła z pojemnika.

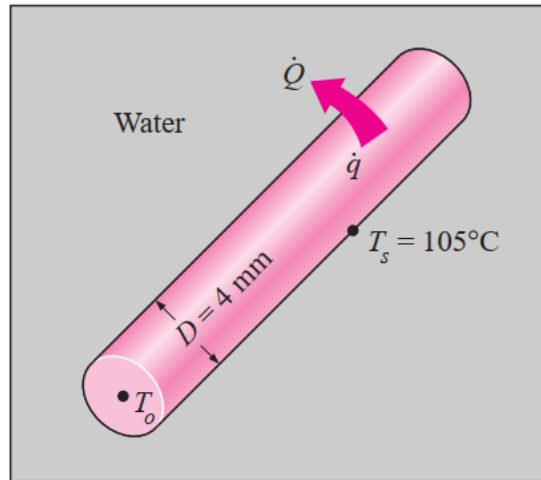
Wskazówka do rozwiązania:

$$\dot{q}_1 = \frac{\dot{Q}_1}{A_1} = \frac{27.14 \text{ kW}}{4\pi(0.08 \text{ m})^2} = 337.5 \text{ kW/m}^2$$

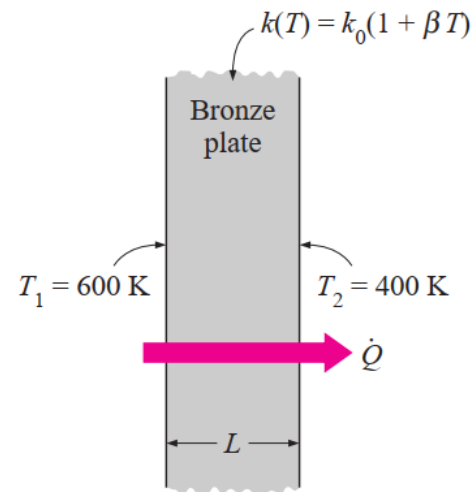
$$\dot{q}_2 = \frac{\dot{Q}_2}{A_2} = \frac{27.14 \text{ kW}}{4\pi(0.10 \text{ m})^2} = 216.0 \text{ kW/m}^2$$

Grzejnik oporowy o mocy 2 kW, którego przewodność cieplna wynosi $k = 15 \text{ W/m}\cdot\text{°C}$ ma średnicę $D = 4 \text{ mm}$ i długość $L = 0,5 \text{ m}$ i służy do gotowania wody (rysunek). Jeżeli temperatura zewnętrznej powierzchni drutu oporowego wynosi $T_s = 105\text{°C}$, określić temperaturę na środku drutu.

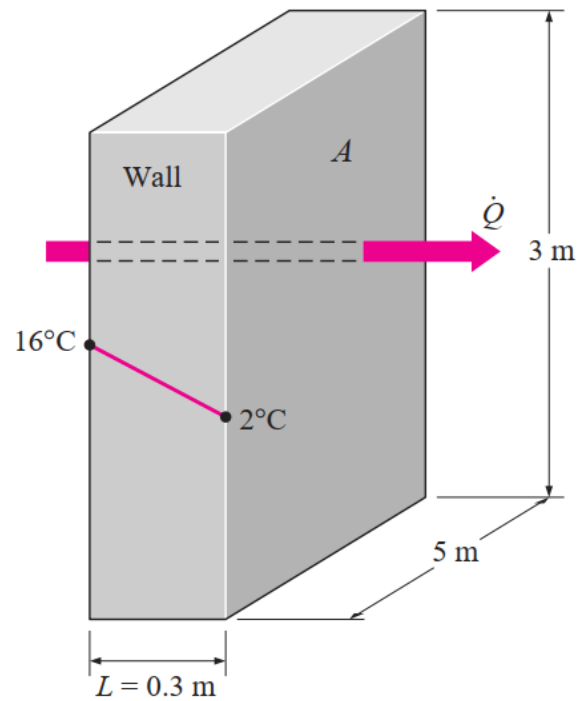

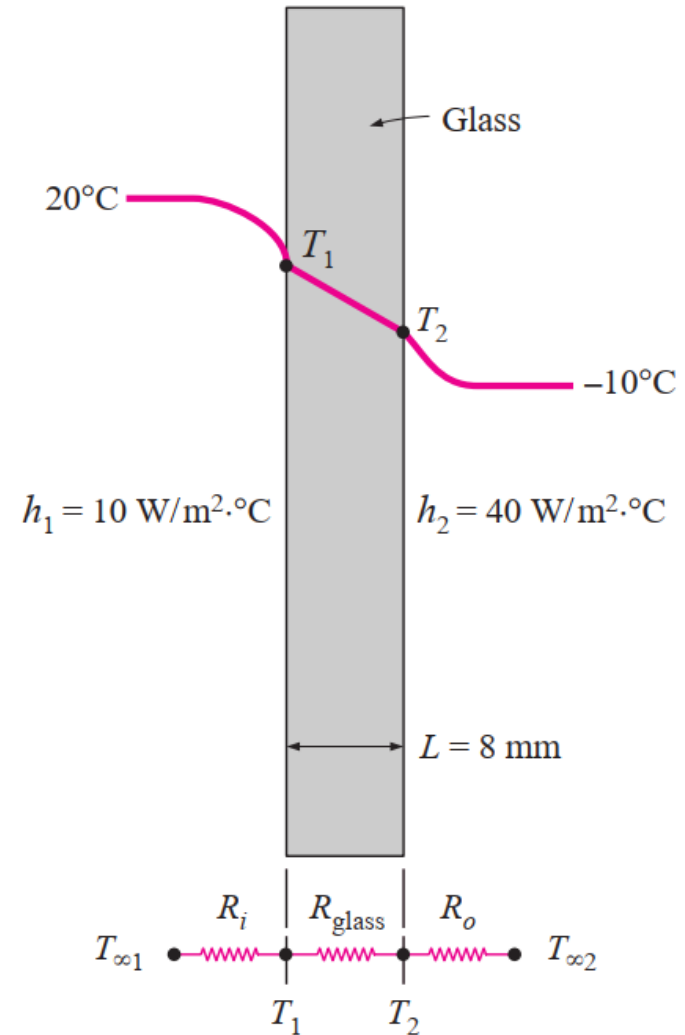
Rozważmy płytę z brązu o wysokości 2 m i szerokości 0,7 m, której grubość wynosi 0,1 m. Jedna strona płytki jest przez pewien czas utrzymywana w stałej temperaturze 600 K druga strona jest utrzymywana w temperaturze 400 K, jak pokazano na rysunku. Przewodność termiczna brązu zmienia się liniowo w tym zakresie temperatur jako $k(T)=k_0(1 + \beta T)$ gdzie $k_0 = 38 \text{ W/m} \cdot \text{K}$ i $\beta = 9,21 \cdot 10^4 \text{ K}^{-1}$. Pomijając efekty krawędziowe i zakładając stałą jednowymiarowość przenikanie ciepła, określić szybkość przewodzenia ciepła przez płytkę.

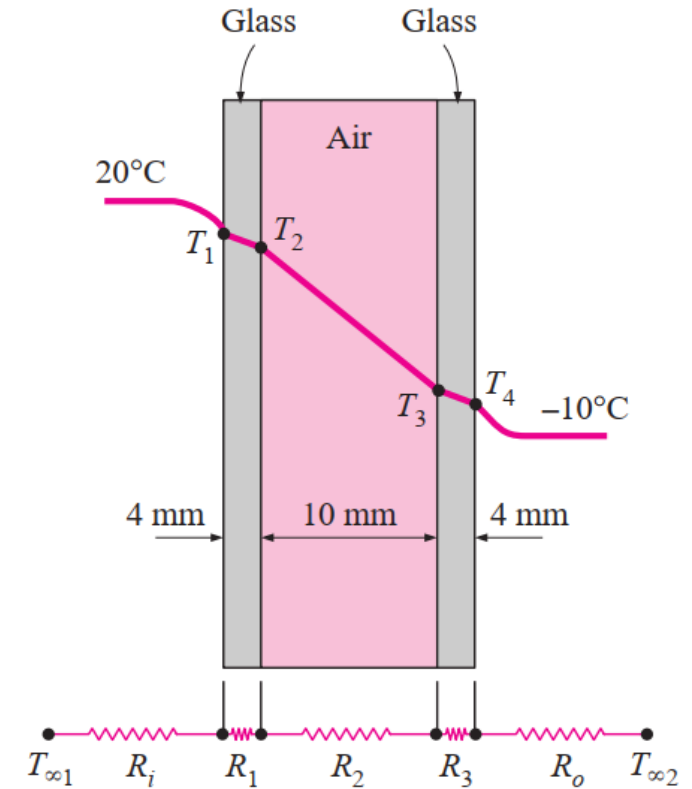
Rozważmy ścianę o wysokości 3 m, szerokości 5 m i grubości 0,3 m, której przewodność cieplna wynosi $k = 0,9 \text{ W/m}\cdot\text{°C}$ (rysunek). Pewnego dnia temperatury wewnętrznej i zewnętrznej powierzchni ściany wynosiły odpowiednio 16°C i 2°C . Wyznacz szybkość utraty ciepła przez ścianę w tym dniu.

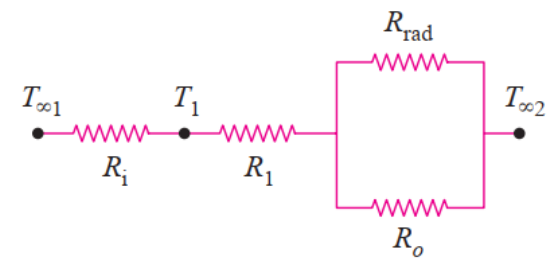
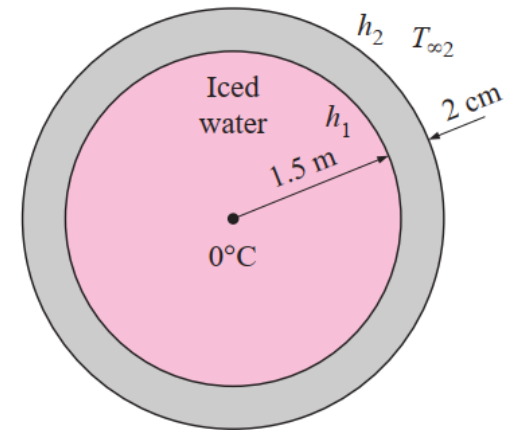
Rozważmy okno o wysokości 0,8 m i szerokości 1,5 m i grubości 8 mm i przewodności cieplnej $k = 0,78 \text{ W/m}\cdot\text{°C}$. Wyznacz szybkość przenikania ciepła przez to szklane okno i temperaturę jego wewnętrznej powierzchni na dzień, w którym w pomieszczeniu utrzymywana jest temperatura 20°C , podczas gdy temp na zewnątrz wynosi 10°C . Współczynniki przenikania ciepła na wewnętrznej i zewnętrznej powierzchni okna $h_1 = 10 \text{ W/m}^2\cdot\text{°C}$ i $h_2 = 40 \text{ W/m}^2\cdot\text{°C}$, uwzględniając w tym skutki promieniowania

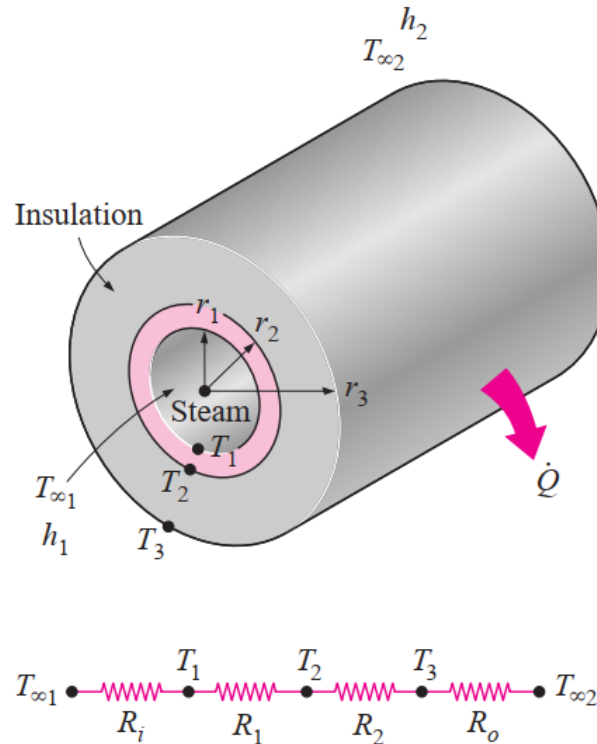
Rozważ dwuszybowe okno o wysokości 0,8 m i szerokości 1,5 m, składające się z dwóch szyb o grubości 4 mm ($k = 0,78 \text{ W/m}\cdot\text{°C}$) oddzielone przegrodą powietrzną o szerokości 10 mm ($k = 0,026 \text{ W/m}\cdot\text{°C}$). Wyznacz stałą szybkość wymiany ciepła przez to podwójne okno i temperaturę jego wewnętrznej powierzchni w ciągu dnia, w którym w pomieszczeniu utrzymywana jest temperatura 20°C , podczas gdy temperatura na zewnątrz wynosi 10°C . Weźmy współczynniki konwekcyjnego przyjmowania ciepła wewnętrzne i zewnętrzne powierzchni okna $h_1 = 10 \text{ W/m}^2\cdot\text{°C}$ i $h_2 = 40 \text{ W/m}^2\cdot\text{°C}$, co obejmuje skutki promieniowania.

Zbiornik kulisty o średnicy wewnętrznej 3 m wykonany ze stali nierdzewnej o grubości 2 cm ($k = 15 \text{ W/m}\cdot\text{°C}$) służy do przechowywania wody z lodem w temperaturze $T_{\infty 1} = 0\text{°C}$. Zbiornik jest zlokalizowany w pomieszczeniu o temperaturze $T_{\infty 2} = 22\text{°C}$. Ściany pokoju są również w temperaturze 22°C . Zewnętrzna powierzchnia zbiornika jest czarna i przenosi ciepło między zewnętrzną powierzchnią zbiornika i otoczeniem poprzez konwekcję naturalną i promieniowanie. Współczynniki konwekcyjnego przejmowania ciepła na wewnętrznej i zewnętrznej powierzchni zbiornika wynoszą odpowiednio $h_1 = 80 \text{ W/m}^2\cdot\text{°C}$ i $h_2 = 10 \text{ W/m}^2\cdot\text{°C}$. Określ (a) szybkość wymiany ciepła do lodowatej wody w zbiorniku oraz (b) ilość lodu o temperaturze 0°C , który topi się w ciągu 24 godzin.

Para w $T_{\infty 1} = 320^{\circ}\text{C}$ przepływa w rurze żeliwnej ($k = 80 \text{ W/m}\cdot^{\circ}\text{C}$), której średnica wewnętrzna i zewnętrzna wynoszą odpowiednio $D_1 = 5 \text{ cm}$ i $D_2 = 5,5 \text{ cm}$. Rura jest pokryta 3-centymetrową izolacją z wełny szklanej o $k = 0,05 \text{ W/m}\cdot^{\circ}\text{C}$. Ciepło jest tracone do otoczenia przy $T_{\infty 2} = 5^{\circ}\text{C}$ przez naturalną konwekcję i promieniowanie, przy łącznym współczynniku przenikania ciepła $h_2 = 18 \text{ W/m}^2\cdot^{\circ}\text{C}$. Współczynnik przenikania ciepła wewnątrz rury wynosi $h_1 = 60 \text{ W/m}^2\cdot^{\circ}\text{C}$, określ współczynnik strat ciepła z pary na jednostkę długości rury. Określ także spadki temperatury na płaszczu rury i izolacji.

Przewód elektryczny o średnicy 3 mm i długości 5 m jest ciasno owinięty plastikową osłoną o grubości 2 mm, której przewodność cieplna wynosi $k = 0,15 \text{ W/m}\cdot\text{°C}$. Elektryczne pomiary wskazują, że prąd 10 A przepływa przez drut i tam ze spadkiem napięcia 8 V wzdłuż przewodu. Izolowany przewód jest wystawiony na działanie medium w $T_\infty = 30\text{°C}$ o współczynniku przenikania ciepła $h = 12 \text{ W/m}^2\cdot\text{°C}$. Określ temperaturę na styku drutu i plastikowej osłony w warunkach ustalonych. Określ również, czy podwojenie grubości tworzywa sztucznego (osłona) zwiększy lub zmniejszy tę temperaturę.

